

ZARZĄDZENIE NR 130/2018
BURMISTRZA GŁÓWNA
z dnia 16 sierpnia 2018 r.

**w sprawie zatwierdzenia Programu Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Głownie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 2 i art. 41 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349, 1432), art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366) oraz § 4 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586, z 2014 r. poz. 1752) oraz Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej Nr LXI/415/18 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie nadania Statutu Środowiskowemu Domowi Samopomocy w Głownie (opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 20 czerwca 2018 r. poz. 3208),

zarządzam co następuje:

§ 1. Zatwierdzam Program Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Głownie stanowiący załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega ogłoszeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

PEŁNIĄCY FUNKCJĘ
BURMISTRZA GŁÓWNA
/-/
Wojciech BALEJA

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W GŁOWNIE

1. CEL OGÓLNY FUNKCJONOWANIA DOMU:

- a) Środowiskowy Dom Samopomocy zwany „Domem” jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego dla 33 osób pełnoletnich z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w celu zwiększenia ich zaradności i samodzielności życiowej oraz integracji społecznej.
- b) Celem ogólnym Domu jest wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi w kształtowaniu umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w ich naturalnym środowisku społecznym. Cel ogólny stanowi też misję Domu.
- c) W realizacji swych zadań Dom kieruje się następującymi zasadami:
 - zasadą partnerstwa, czyli poszanowania praw i indywidualności uczestników;
 - zasadą wielostronności oddziaływań, czyli oddziaływaniem na różne sfery życia;
 - zasadą stopniowania trudności wyznaczanych uczestnikom zadań;
 - zasadą powtarzalności oddziaływań;
 - zasadą optymalnej stymulacji;
 - zasadą współpracy z naturalnym środowiskiem społecznym uczestnika.
- d) Struktura uczestników:
 - osoby przewlekłe chore psychicznie (dom typu A);
 - osoby niepełnosprawne intelektualnie (dom typu B);
 - osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych (dom typu C).
- e) Dom świadczy usługi w postaci indywidualnych i zespołowych treningów / zajęć, w szczególności:
 - trening funkcjonowania w życiu codziennym, w tym trening kulinarny;
 - trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów;
 - trening umiejętności spędzania czasu wolnego;
 - poradnictwo psychologiczne;
 - pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
 - pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych;
 - niezbędną opiekę;
 - terapię ruchem;
 - inne formy postępowania przygotowujące do podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej.
- f) Rodzaj i zakres usług określany jest w indywidualnych planach postępowania wspierająco - aktywizującego opracowywanych w porozumieniu z uczestnikami Domu oraz ich prawnymi lub faktycznymi opiekunami.
 - Plany postępowania wspierająco - aktywizującego tworzone są przez zespół

wspierająco-aktywizujący w skład, którego wchodzi Kierownik Domu.

- Działania zespołu wspierająco – aktywizującego realizowane są zgodnie z programem działalności i rocznym planem pracy.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE I FORMY DZIAŁANIA DLA DOMÓW TYPU A, B i C, zostały wyszczególnione w załączniku nr 1 do Programu Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Głownie.

3. DOM PRZY WYKONYWANIU ZADAŃ WSPÓŁPRACUJE Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI, tj.:

- a) Łódzkim Urzędem Wojewódzkim w Łodzi;
- b) Urzędem Miejskim w Głownie;
- c) ośrodkami pomocy społecznej;
- d) placówkami ochrony zdrowia;
- e) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- f) Powiatowym Urzędem Pracy;
- g) organizacjami pozarządowymi;
- h) kościołami i związkami wyznaniowymi;
- i) ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno-rozrywkowymi;
- j) placówkami oświatowymi;
- k) podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. UZASADNIENIE WYBORU POSZCZEGÓLNYCH FORM DZIAŁALNOŚCI WSPIERAJĄCO – AKTYWIZUJĄCEJ:

- a) Wybór form pracy z uczestnikiem, dokonywany jest na zebraniach zespołu wspierająco-aktywizującego i uwzględnia:
 - aktualny stan psychofizyczny uczestnika potwierdzony diagnozą i opinią lekarza psychiatry lub neurologa oraz opinią lekarza pierwszego kontaktu;
 - aktualną sytuację życiową uczestnika;
 - potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez uczestnika;
 - oczekiwania naturalnego otoczenia społecznego uczestnika;
 - obserwację uczestnika przez członków zespołu wspierająco-aktywizującego.

5. METODY I KRYTERIA OCENY EFEKTÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

- a) Ocena efektów działań wspierająco – aktywizujących dokonywana jest w oparciu o analizę stanu realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco – aktywizujących uczestników Domu. Przy dokonywaniu ww. oceny zespół uwzględnia wnioski z analizy dokumentacji uczestnika, którą stanowią:
 - miesięczne karty dotyczące aktywności uczestnika na terenie Domu, które określają obecność i częstotliwość udziału uczestnika w poszczególnych zajęciach;
 - okresowa ocena wyników postępowania wspierająco – aktywizującego;
 - notatki służbowe i inne dokumenty stanowiące źródło informacji o uczestniku.
- b) Do opracowywania indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących oraz ich okresowej oceny, wykorzystywane są także uwagi uzyskane od rodziców i opiekunów oraz wnioski członków zespołu wspierająco-aktywizującego.

6. MOŻLIWOŚCI ZWIĄZANE Z REALIZACYJĄ ZADAŃ DOMU:

a) Zasoby ludzkie:

- Kierownik kieruje pracą Domu i sprawuje bezpośredni nadzór nad pracownikami zatrudnionymi w Domu;
- Kierownik realizuje zadania Domu przy pomocy podległych mu pracowników;
- do wykonywania zadań, w zależności od potrzeb tworzy się stanowiska pracy, które odpowiadają rodzajowi i zakresowi świadczonych w Domu usług.

b) Zasoby materialne:

- Siedziba Domu znajduje się w Głownie przy ul. Łowickiej 74. Obiekt jest własnością Gminy Miasta Głowno.
- W skład nieruchomości wchodzi:
 - ✓ budynek pałacu o powierzchni użytkowej 343,84 m², w tym dla uczestników 231,87 m²;
 - ✓ budynek terapii zajęciowej o powierzchni użytkowej 122,49 m², w tym dla uczestników 110,91 m²;
 - ✓ budynek gospodarczy o powierzchni użytkowej 83,66 m², który stanowi zaplecze magazynowe;
 - ✓ działka o powierzchni 3245 m².

Budynki, w których odbywają się zajęcia wspierająco-aktywizujące są dostępne dla osób niepełnosprawnych.

- Dom dysponuje pomieszczeniami, w których prowadzone są zajęcia wspierająco-aktywizujące: 2 pracownie arteterapii, pracownia terapii kulinarnej, pracownia terapii ruchem, świetlica, pracownia drewna i wikliny, pracownia ceramiczna, pokój psychologa, zaplecze sanitarno-higieniczne. Na piętrze w siedzibie Domu znajdują się pomieszczenia biurowe. Powierzchnia użytkowa i liczba pomieszczeń umożliwiają prowadzenie zajęć indywidualnych i zespołowych.
- Pomieszczenia Domu wyposażone są w sprzęt pozwalający na rozwijanie umiejętności praktycznych oraz rozwój zainteresowań.

7. KIERUNKI ROZWOJU:

- Propagowanie idei wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym poprzez: stronę internetową www.sds.glowno.pl, współpracę z mediami, organizowanie kolejnych edycji Wojewódzkiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych, promowanie nabytych w Środowiskowym Domu Samopomocy umiejętności i dokonań uczestników.
- Szkolenia zewnętrzne i wewnętrzne pracowników dostosowane do potrzeb i możliwości Domu w celu podniesienia jakości pracy.
- Rozbudzanie i wzmacnianie aktywności uczestników w zakresie poszukiwania zatrudnienia i wykonywania pożytecznego oraz satysfakcjonującego zajęcia.

Sporządził: **KIEROWNIK**
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Głownie

Głowno, dn. 12.03.2019r.
Małgorzata Marszałek

Zatwierdził: **PEŁNIĄCY FUNKCJE**
BURMISTRZA GŁOWNA
Wojciech BALEJA

RADCA PRAWNY
mgr Izabela Czajkowska
Łd 386/17

**CELE SZCZEGÓŁOWE I FORMY DZIAŁANIA DLA DOMÓW TYPU
„A”, „B” i „C”**

Dom typu „A”	Dom typu „B”	Dom typu „C”
Kształtowanie, rozwijanie i utrzymywanie umiejętności niezbędnych w życiu codziennym		
<u>Trening zachowań prozdrowotnych z elementami edukacji</u> – wyrobienie nawyku regularnych wizyt u specjalistów w celu kontroli stanu zdrowia, – wykształcenie nawyku regularnego przyjmowania leków, – nauka rozpoznawania i reagowania na symptomy chorobowe, – wykształcenie nawyku dbania o kontrolę wagi ciała i prawidłowe odżywianie się, – nabycie umiejętności pomiaru ciśnienia krwi innych parametrów, – wykształcenie umiejętności i poznanie zasad postępowania w przypadku drobnych urazów.	<u>Trening zachowań prozdrowotnych z elementami edukacji</u> – wykształcenie umiejętności pomiaru wagi ciała, ciśnienie krwi, – wykształcenie/ podtrzymanie umiejętności dbania o zdrowie poprzez poznanie zasad prawidłowego odżywiania się i dbania o adekwatny ubiór, – wykształcenie nawyku komunikowania o złym samopoczuciu, dolegliwościach bólowych, itp.	<u>Trening zachowań prozdrowotnych z elementami edukacji</u> – wykształcenie nawyku regularnego przyjmowania leków, – wykształcenie umiejętności akceptowania ograniczeń wynikających z choroby, – wykształcenie nawyku kontroli wagi ciała i zdrowego stylu odżywiania, – nabycie umiejętności pomiaru ciśnienia krwi i innych parametrów, – wykształcenie umiejętności i poznanie zasad postępowania w przypadku drobnych urazów, – wykształcenie nawyku korzystania z pomocy specjalistów, – profilaktyka uzależnień.
<u>Trening higieniczny</u> – wykształcenie nawyku mycia ciała, zmiany bielizny i odzieży,	<u>Trening higieniczny</u> – nabycie i podtrzymanie umiejętności mycia ciała, zmiany bielizny i odzieży,	<u>Trening higieniczny</u> – podtrzymanie umiejętności związanych z samoobsługą,

– wykształcenie nawyku stosowania odpowiednich środków higieny ciała, – wykształcenie nawyku odpowiednich zachowań higienicznych w różnych sytuacjach dnia codziennego, – wyrobienie systematyczności w utrzymywaniu czystości.	– wyrobienie nawyku utrzymywania czystości ciała i odzieży.	– ukształtowanie nawyku mycia ciała, zmiany bielizny i odzieży, – wykształcenie nawyku stosowania odpowiednich środków do higieny ciała, – wykształcenie nawyku odpowiednich zachowań higienicznych w różnych sytuacjach dnia codziennego, – wykształcenie systematyczności w utrzymywaniu czystości.
<u>Trening umiejętności praktycznych</u> – rozwinięcie i podtrzymywanie umiejętności w zakresie: • doboru odzieży do warunków atmosferycznych, • doboru środków piorących, • prania ręcznego i przy użyciu pralki, • usuwania plam z odzieży i konserwacji odzieży, • przeprowadzania drobnych remontów, • przygotowanie stołu i pomieszczenia stosownie do sytuacji i okoliczności, • segregowania surowców wtórnych, • korzystania z nowoczesnych urządzeń audiowizualnych.	<u>Trening umiejętności praktycznych</u> – wykształcenie nawyku doboru odzieży do warunków pogodowych, – wykształcenie umiejętności dbania o swoje otoczenie, – wykształcenie umiejętności segregowania odzieży przeznaczonej do prania, – wykształcenie umiejętności doboru środków piorących, – wykształcenie umiejętności prania ręcznego i przy użyciu pralki, – ukształtowanie umiejętności segregowania surowców wtórnych.	<u>Trening umiejętności praktycznych</u> – rozwinięcie i podtrzymywanie umiejętności w zakresie: • usuwania plam z odzieży i konserwacji odzieży, • przeprowadzania drobnych remontów, • przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas pracy, • doboru odzieży do warunków atmosferycznych, • doboru środków piorących, • prania ręcznego i przy użyciu pralki, • korzystania z nowoczesnych urządzeń audiowizualnych.
<u>Trening porządkowy</u> – poszerzenie zakresu i usprawnienie umiejętności utrzymywania czystości i porządku z wykorzystaniem sprzętu gospodarstwa domowego (zmywarka, odkurzac, żelazko), – wyrobienie systematyczności w utrzymywaniu czystości powierzchni i naczyń.	<u>Trening porządkowy</u> – wykształcenie, poszerzenie zakresu i usprawnienie umiejętności w zakresie obsługi podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego (odkurzac), – wyrobienie nawyku systematyczności w utrzymywaniu w czystości powierzchni i naczyń.	<u>Trening porządkowy</u> – poszerzenie zakresu i usprawnienie umiejętności w zakresie obsługi sprzętu gospodarstwa domowego (zmywarka, odkurzac, żelazko), – wyrobienie systematyczności w utrzymywaniu czystości powierzchni i naczyń, – wyrobienie nawyku/ podtrzymanie umiejętności utrzymywania porządku na stanowisku pracy.

<u>Trening kulinarny</u> – poszerzenie wiedzy i umiejętności kulinarnych, – wykształcenie umiejętności korzystania z receptur kulinarnych, – nauka samodzielnego przygotowania obiadu, sałatek, pieczenia ciast, – wykształcenie nawyku prawidłowego przechowywania żywności, – nauka obsługi i wykorzystania sprzętu AGD (np. mikser).	<u>Trening kulinarny</u> – nabycie/podtrzymanie umiejętności przygotowania prostego posiłku (zupa, kanapki, sałatki), – wykształcenie nawyku przestrzegania zasad higieny podczas przygotowywania posiłków, – wykształcenie nawyku prawidłowego przechowywania żywności.	<u>Trening kulinarny</u> – podtrzymanie umiejętności przygotowania posiłków i obróbki produktów żywnościowych, – wykształcenie umiejętności przygotowania obiadu, ciast, sałatek, – poszerzenie wiedzy i umiejętności kulinarnych, – wykształcenie umiejętności korzystania z receptur kulinarnych, – usprawnienie procesu gotowania przez stosowanie sprzętu elektrycznego (np. mikser), – wykształcenie nawyku prawidłowego przechowywania żywności.
<u>Trening budżetowy</u> – nabycie umiejętności gospodarowania środkami finansowymi przez dokonywanie zakupów z uwzględnieniem „segregacji” produktów pod względem cenowym.	<u>Trening budżetowy</u> – wykształcenie umiejętności gospodarowania środkami finansowymi przez naukę tworzenia list potrzebnych produktów, – wykształcenie umiejętności rozpoznawania nominałów pieniężnych.	<u>Trening budżetowy</u> – nabycie umiejętności gospodarowania środkami finansowymi przez naukę dokonywania zakupów i „segregacji” produktów pod względem ważności zakupu.
Formy: – instruktaż słowny wykonywanych czynności, – wykonywanie pod kierunkiem terapeuty, – samodzielne wykonanie, – powtarzanie w celu podtrzymania nabytych umiejętności.	Formy: – pokaz, – instruktaż wykonywanych czynności, – wykonywanie pod kierunkiem terapeuty, – powtarzanie w celu podtrzymania nabytych umiejętności.	Formy: – instruktaż słowny wykonywanych czynności, – pokaz, – wykonywanie pod kierunkiem terapeuty, – samodzielne wykonanie, – powtarzanie w celu podtrzymania nabytych umiejętności.
Kształtowanie umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów /umiejętności społeczne/.		
<u>Trening umiejętności społecznych</u> <u>ukształtowanie /podtrzymywanie umiejętności</u>	<u>Trening umiejętności społecznych</u> – nabycie przez uczestnika umiejętności współpracy w grupie,	<u>Trening umiejętności społecznych</u> – poznanie i zrozumienie norm obowiązujących w grupie,

– porozumiewania się, radzenia sobie ze stresem w kontaktach i sytuacjach społecznych, – nabycie umiejętności lepszego rozumienia innych osób i swoich własnych zachowań w kontaktach z innymi; – rozwinięcie umiejętności przydatnych do integracji z lokalnym środowiskiem społecznym.	– nabycie przez uczestnika umiejętności komunikowania się z innymi, – podtrzymywanie umiejętności czytania, pisania i liczenia.	– wykształcenie umiejętności komunikowania się w sposób społecznie akceptowalny.
Formy: – indywidualne rozmowy z członkami zespołu wspierająco-aktywizującego, – zajęcia grupowe, – spotkania pracowników Domu z rodzinami uczestników w ich miejscu zamieszkania i na terenie Domu, – dyskusje w ramach społeczności Domu.	Formy: – indywidualne rozmowy z członkami zespołu wspierająco-aktywizującego, – zajęcia grupowe, – spotkania z rodzinami uczestników na terenie Domu, – kontakty z rodzinami uczestników w ich miejscu zamieszkania, – dyskusje w ramach społeczności Domu.	Formy: – indywidualne rozmowy z członkami zespołu wspierająco-aktywizującego, – zajęcia grupowe i dyskusje, – spotkania z rodzinami uczestników na terenie Domu, – dyskusje w ramach społeczności Domu.
<u>Trening zachowania się w miejscach publicznych</u> – wykształcenie umiejętności związanych z korzystaniem z miejsc publicznych. Formy: – modelowanie zachowań w czasie codziennych zajęć oraz podczas wyjazdów i wyjść poza teren Domu.	<u>Trening zachowania się w miejscach publicznych</u> – nabycie przez uczestnika umiejętności zachowania się w sposób akceptowalny społecznie np. przez stosowanie zwrotów grzecznościowych i dostrzeganie potrzeb innych osób. Formy: – modelowanie zachowań w czasie codziennych zajęć oraz podczas wyjazdów i wyjść poza teren Domu.	<u>Trening zachowania się w miejscach publicznych</u> – wykształcenie umiejętności zachowania się zgodnie z obowiązującymi normami w miejscach publicznych. Formy: – modelowanie zachowań w czasie codziennych zajęć oraz podczas wyjazdów i wyjść poza teren Domu.

Kształtowanie umiejętności spędzania wolnego czasu.

1. Rozwinięcie/podtrzymanie zainteresowań i umiejętności poprzez:

a) arteterapię:

- rozwinięcie umiejętności twórczego myślenia, zdolności manualnych, poczucia estetyki,
- rozwinięcie aktywności twórczej poprzez m.in. udział w wystawach i warsztatach,
- poznanie i wykonanie prac z wykorzystaniem różnych technik i materiałów;

b) zajęcia komputerowe:

- poznanie i doskonalenie umiejętności pracy z komputerem, nauka obsługi urządzeń takich jak drukarka, pamięć zewnętrzną, tablet graficzny,
- ukształtowanie umiejętności obsługi podstawowych programów komputerowych,
- wykształcenie umiejętności korzystania z Internetu,
- rozwinięcie umiejętności interpersonalnych dzięki wykorzystywaniu portali społecznościowych;

c) biblioterapię i filmoterapię:

- rozbudzenie zainteresowań książką, czasopismami, filmem,
- ukształtowanie umiejętności dzielenia się opiniami, prowadzenia dyskusji;

1. Rozwinięcie/podtrzymanie zainteresowań i umiejętności poprzez:

a) arteterapię:

- rozwinięcie zdolności manualnych, poczucia estetyki i systematyczności,
- wykonanie prac z wykorzystaniem różnych technik i materiałów,
- poprawa sprawności manualnej, spostrzegawczości, koncentracji uwagi oraz zwiększenie zakresu doznań sensorycznych;

b) zajęcia komputerowe:

- poznanie zasad pracy z komputerem,
- ukształtowanie umiejętności korzystania z Internetu i wykorzystywania go w życiu codziennym;

c) bajkoterapię:

- ukształtowanie umiejętności słuchania tekstów czytanych,
- rozwinięcie umiejętności komunikowania swoich emocji,
- rozwinięcie wyobraźni, zwiększanie doznań sensorycznych;

1. Rozwinięcie/podtrzymanie umiejętności i zainteresowań poprzez:

a) arteterapię:

- podtrzymanie podstawowych umiejętności manualnych oraz zwiększenie zakresu doznań sensorycznych,
- rozwinięcie aktywności twórczej poprzez udział w wystawach i warsztatach,
- poznanie i wykonanie prac z wykorzystaniem różnych technik i materiałów;

b) zajęcia komputerowe:

- poznanie i doskonalenie umiejętności pracy z komputerem, poznanie obsługi takich urządzeń jak drukarka, pamięć zewnętrzną, tablet graficzny,
- rozwinięcie umiejętności interpersonalnych dzięki wykorzystywaniu portali społecznościowych;

c) biblioterapię/filmoterapię:

- rozbudzenie i podtrzymanie zainteresowań książką, czasopismami, filmem,
- rozwinięcie umiejętności interpersonalnych poprzez tworzenie możliwości wyrażania opinii i dyskusowania na temat książek/filmów;

KIEROWNIK

Środowiskowego Domu Samopomocy

w Głownie

Małgorzata Marszałek

d) zajęcia kosmetyczne: - wykształcenie umiejętności wykonywania prostych zabiegów kosmetycznych, - rozwinięcie potrzeby dbania o wygląd zewnętrzny;	d) zajęcia kosmetyczne: - wykształcenie potrzeby dbania o wygląd zewnętrzny, - poznanie zasad wykonywania prostych zabiegów kosmetycznych;	d) zajęcia kosmetyczne: - podtrzymanie i ukształtowanie potrzeby dbania o wygląd zewnętrzny, - ukształtowanie umiejętności wykonywania prostych zabiegów kosmetycznych;
e) zajęcia zakresu ogrodnictwa: - ukształtowanie umiejętności zachowywania zasad bezpieczeństwa i higieny prac ogrodniczych, - ukształtowanie umiejętności pielęgnacji roślin i wykonywania prac ogrodniczych, - ukształtowanie umiejętności rozpoznawania roślin doniczkowych i ogrodowych;	e) zajęcia zakresu ogrodnictwa: - ukształtowanie umiejętności zachowywania zasad bezpieczeństwa i higieny prac ogrodniczych, - kształtowanie umiejętności pielęgnowania roślin;	e) zajęcia zakresu ogrodnictwa: - ukształtowanie umiejętności zachowywania zasad bezpieczeństwa i higieny prac ogrodniczych, - ukształtowanie umiejętności pielęgnacji roślin i wykonywania prac ogrodowych;
f) zajęcia z zakresu ceramiki: - poznanie materiałów wykorzystywanych w pracowni ceramicznej, - pobudzenie wyobraźni twórczej i kształtowanie sprawności manualnej, - ukształtowanie umiejętności zachowywania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w pracowni ceramicznej;	f) zajęcia z zakresu ceramiki: - poznanie materiałów wykorzystywanych w pracowni ceramicznej, - zwiększenie zakresu doznań sensorycznych;	f) zajęcia z zakresu ceramiki: - zwiększenie zakresu doznań sensorycznych, kształtowanie sprawności manualnej oraz wrażliwości twórczej, - poznanie materiałów wykorzystywanych w pracowni ceramicznej, - ukształtowanie umiejętności zachowywania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w pracowni ceramicznej;
g) zajęcia z zakresu obróbki drewna i wikliniarstwa: - ukształtowanie umiejętności planowania, projektowania i gospodarowania materiałem, - ukształtowanie umiejętności obsługi urządzeń i narzędzi stolarskich, - ukształtowanie umiejętności odpowiedniego przygotowania materiału do obróbki, - rozwinięcie sprawności fizycznej i precyzji;	g) zajęcia z zakresu obróbki drewna i wikliniarstwa: - ukształtowanie umiejętności wykonywania prostych form z wikliny i drewna, - poznanie przyrządów do obróbki drewna;	g) zajęcia z zakresu obróbki drewna i wikliniarstwa: - ukształtowanie umiejętności planowania, projektowania i gospodarowania materiałem, - ukształtowanie umiejętności obsługi urządzeń i narzędzi stolarskich, - ukształtowanie umiejętności odpowiedniego przygotowania materiału do obróbki;
h) zajęcia z zakresu rękodziela:	h) zajęcia z zakresu rękodziela: poznanie materiałów i technik wykonywania prac,	h) zajęcia z zakresu rękodziela:

– ukształtowanie umiejętności twórczego myślenia, zdolności manualnych, estetyki i precyzji manualnej, – poznanie i wykonanie prac z wykorzystaniem różnych technik i materiałów, poprawa samooceny i poczucia sprawczości;	– rozwinięcie sprawności poznawczych, koncentracji uwagi spostrzegawczości, poczucia sprawczości, – kształtowanie umiejętności przygotowywanie podstawowych i prostych elementów;	– ukształtowanie umiejętności twórczego myślenia, zdolności manualnych, estetyki i precyzji, – poznanie i wykonanie prac z wykorzystaniem różnych technik i materiałów, – poprawa samooceny i poczucia sprawczości;
i) zajęcia z elementami muzyki: – ukształtowanie wrażliwości muzycznej, – rozwinięcie umiejętności wyrażania i rozpoznawania emocji poprzez śpiew i muzykę, poszerzenie zakresu doznań sensorycznych;	i) zajęcia z elementami muzyki: – rozwinięcie wrażliwości twórczej przez kontakt z muzyką, – wykorzystanie różnego rodzaju przedmiotów dnia codziennego do tworzenia muzyki, – rozwinięcie umiejętności wyrażania i rozpoznawania emocji poprzez śpiew i muzykę;	i) zajęcia z elementami muzyki: – rozwinięcie sprawności poznawczych, – ukształtowanie wrażliwości muzycznej, poznanie różnorodnych trendów w muzyce;
j) ludoterapię: – poznanie gier stolikowych ruchowych, zabaw towarzyskich, – zwiększenie kompetencji interpersonalnych.	j) ludoterapię: – poznanie zasad gier stolikowych i wykształcenie umiejętności ich przestrzegania, – zwiększenie zakresu doznań sensorycznych, – wykształcenie umiejętności przestrzegania zasad współdziałania w grupie.	j) ludoterapię: – poznanie zasad gier stolikowych i zabaw ruchowych oraz wykształcenie umiejętności ich przestrzegania, – zwiększenie kompetencji interpersonalnych, zwiększenie zakresu doznań sensorycznych.
<u>2. Poznanie zwyczajów związanych z kultywowaniem świąt i tradycji narodowych</u> Formy: instruktaż, pokaz, zajęcia praktyczne, pogadanki i dyskusje, udział w spotkaniach okolicznościowych na terenie Domu i poza nim.	<u>2. Poznanie zwyczajów związanych z kultywowaniem świąt i tradycji narodowych</u> Formy: instruktaż, zajęcia praktyczne pogadanki i dyskusje, udział w spotkaniach integracyjno-kulturalnych na terenie Domu i poza nim.	<u>2. Poznanie zwyczajów związanych z kultywowaniem świąt i tradycji narodowych</u> Formy: instruktaż, pokaz, zajęcia praktyczne pogadanki i dyskusje, udział w spotkaniach okolicznościowych na terenie Domu i poza nim.
Pomoc psychologiczna.		
<u>Poradnictwo psychologiczne</u> – diagnoza sytuacji uczestnika i jego rodziny,	<u>Poradnictwo psychologiczne</u> – diagnoza sytuacji uczestnika i jego rodziny, – rozpoznanie zasobów i potrzeb uczestnika,	<u>Poradnictwo psychologiczne</u> – diagnoza sytuacji uczestnika i jego rodziny, – rozpoznanie zasobów i potrzeb uczestnika,

– rozpoznanie możliwości, zasobów uczestnika i ich wzmacnianie, – diagnozowanie potrzeb uczestnika, – rozmowy indywidualne, – nauka akceptacji choroby psychicznej i związanych z nią ograniczeń, – treningi funkcji umysłowych, – wsparcie w sytuacjach trudnych uczestnika i jego rodziny.	– rozmowy indywidualne, – wsparcie w sytuacjach trudnych uczestnika i jego rodziny, – grupowe zajęcia integracyjno-rozwijające, – treningi funkcji umysłowych.	– rozmowy indywidualne, – wsparcie w sytuacjach trudnych uczestnika i jego rodziny, – podtrzymywanie znajomości schematu ciała, orientacji auto i allopsychicznej, – treningi funkcji umysłowych.
Terapia ruchem.		
<u>Poprawa /utrzymanie kondycji fizycznej</u> Formy: – gry zespołowe, – gimnastyka ogólnokondycyjna, – gry na świeżym powietrzu, – ćwiczenia ruchowe z wykorzystaniem sprzętu poprawiającego kondycję, – spacer.	<u>Poprawa /utrzymanie kondycji fizycznej</u> Formy: – gry i zabawy zespołowe, – gimnastyka ogólnokondycyjna, – gry i zabawy na świeżym powietrzu, – ćwiczenia ruchowe z wykorzystaniem sprzętu poprawiającego kondycję, – spacer.	<u>Poprawa /utrzymanie kondycji fizycznej</u> Formy: – gry zespołowe, – gimnastyka ogólnokondycyjna, – gry na świeżym powietrzu, – ćwiczenia ruchowe z wykorzystaniem sprzętu poprawiającego ogólną sprawność, – spacer.
Pomoc w realizacji spraw urzędowych i w kontaktach z instytucjami.		
Formy: – umożliwienie kontaktu telefonicznego, – pomoc w dotarciu, – pomoc w redagowaniu pism do instytucji, wypełnianiu druków, – pośredniczenie w kontaktach z instytucjami.	Formy: – umożliwienie kontaktu telefonicznego, – pomoc w dotarciu poprzez dowóz, – pośredniczenie w kontaktach z instytucjami.	Formy: – umożliwienie kontaktu telefonicznego, – pomoc w dotarciu poprzez dowóz do instytucji, – wysyłanie pism do instytucji, – pośredniczenie w kontaktach z instytucjami.

Ułatwianie dostępu do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.		
<u>Pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych</u> – rejestracja, – pomoc w dotarciu do specjalistów, – pomoc przy zakupie leków.	<u>Pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych</u> We współpracy z opiekunami prawnymi bądź faktycznymi uczestnika: – rejestracja, – pomoc w dotarciu do specjalistów, – pomoc przy zakupie leków.	<u>Pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych</u> - rejestracja, - pomoc w dotarciu do specjalistów, - pomoc przy zakupie leków.
Rozwijanie umiejętności przydatnych do podjęcia aktywności zawodowej.		
<u>Nabycie umiejętności przydatnych w pracy zawodowej poprzez:</u> – poznanie metod poszukiwania pracy poprzez czytanie ogłoszeń w prasie, Internecie, rozsyłanie ofert do pracodawców, – nauka autoprezentacji pisania CV, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą, – rozwinięcie umiejętności potrzebnych w pracy przez zajęcia w pracowni: krawieckiej, kulinarnej, małej poligrafii, komputerowej, pracowni drewna i wikliny oraz pracowni ceramicznej.	<u>Nabycie umiejętności przydatnych w pracy zawodowej poprzez:</u> – rozwinięcie umiejętności potrzebnych w pracy poprzez zajęcia w pracowniach: krawieckiej, kulinarnej, treningi porządkowe, – nauka autoprezentacji pisania CV, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą.	<u>Nabycie umiejętności przydatnych w pracy zawodowej poprzez:</u> – poznanie i stosowanie różnych metod poszukiwania pracy: czytanie ogłoszeń w prasie, Internecie, rozsyłanie ofert do pracodawców bądź firm pośredniczących, – nauka autoprezentacji: pisania CV, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą, – rozwijanie potrzebnych w pracy umiejętności przez zajęcia w pracowni: krawieckiej, kulinarnej, małej poligrafii, komputerowej, pracowni drewna i wikliny oraz pracowni ceramicznej.
Niezbędna opieka.		
Monitorowanie stanu psychofizycznego uczestników, modelowanie ich zachowań podczas zajęć w Domu i czynności samoobsługowych oraz w trakcie wyjazdów poza teren Ośrodka.		